

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 23. 11. 2022

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu č.: AO-RPMS/2022/00200

Predmet podnetu: zablokovaný profil

Subjekt: Facebook

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 151 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu evidovaný pod č. AO-RPMS/2022/00200 a podľa ustanovenia § 150 ods. 7 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. ho **odkladá**.

Úloha:

Kancelária Rady odloží podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu.

T: 5. 12. 2022

Z: AO

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 23. 11. 2022**

Podnet na preverenie č.: AO-RPMS/2022/00200 zo dňa 25.10.2022
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: zablokovaný profil
Dátum poskytnutia obsahu: -

Subjekt: Facebook

Dátum: 16.11.2022

OBSAH PODNETU:

Odôvodnenie podnetu: „Som 30 rokov LGBT+ aktivistka (o.i. aktivizmov) a na Facebooku celim casto nenavistnym spravam vratane vyhrazok vrazdou, znasilnenim a tykaju sa aj mojej rodiny. Vacsinou ich mazem, niektore som ale zverejnila a za ne dostavam od FB bany a obmedzenia. Nackovia paradoxne nahlasuju mna.“

Kancelária si vyžiadala doplnenie informácií k podnetu a či na riešenie vzniknutého problému využil podávateľ aj mechanizmy platformy.

Popis nahlásenia obsahu platforme: „ospravedlňujem sa, že reagujem neskoro; nastúpila som do novej práce - rovnými nohami do EÚ projektu k násiliu pachanému na ženách a ich deťoch. Takže mám toho nad hlavu a osobne veci odsúvam.“

Včera som ale dostala od FB na dva dni úplny ban za tento ironizujúci status (vid aj fotka z PC): "A potom nezabudnite voliť politických katolíkov a politické katolícky a s nimi aj ich katolícku ideológiu do verejného (mocenského) priestoru, lebo menšie zlo je určitejšie málo dobro, a navyše, na lokálnej úrovni je to šak veď aj tak lenno. Dakujeme; na hubu vždy rady/i dostaneme, potazmo gulku do hlavy. (Motto dňa: Legitimizovať hnedé "myslienky" zahmlievacou hrou na fiktívneho nepriateľa, ktorá posilní ich moc na každej úrovni, je takee ľahké! Alebo...?)"

Je to taký môj typický ironický príspevok, pretože za tie roky už tu nenavist voči LGBTI ľuďom nemám silu ani chuť inak zvladať. Ležím kleronacistom v žaludku už dlhé roky, figurujem snáď na každom zozname ľudí, ktorých treba "dať dole", ktoré pravidelne kolujú po sieťach, takže ma pravidelne nahlasujú za všetko možné a asi ich už je veľa, lebo už im to začína vychádzať. Predpokladám, že ma chcu úplne dostať z FB. Mám síce veľmi malý vplyv, domnievam sa, ale nejaký asi mám, keď sa tak snazia. (Občas ma je za čo nahlasit:), lebo sem-tam nejdem po tvrde slovo ďaleko; to by tu človek musel svätý, aby občas nevy pustil z tolkeho zla paru, ale nahlasujú ma za príspevky, kde ja prezentujem ich samotných a siaham tým na ich vplyv, teda paradoxne nie za povrchné, ale predsa len narušenia fejsbukových noriem.)

A popísať Vám, kedy sa nenavist voči mne začala prejavovať, to by sme sa museli vrátiť k dejinám slovenského štátu a Židov. Dnes sme na rane my, LGBTI, a keďže ja som v ľudskoprávnom aktivizme (a neskoro aj v žurnalistike) už 30 rokov, som zakladajúcou členkou prvých LGBTI organizácií na Slovensku, vrátane Iniciatívy Inakosť, zároveň sa venujem aj ľudským právam žien či Romov a Romiek, lásku slovenských "milujúcich blížnych" si vychutnávam veľa a často. Ale ako som písala už v tom prvom maili, po vrazdách na Zamočkej som sa rozhodla, že sa začnem brániť. Že už im to nemože prechádzať... Mimochodom, žiadne moje nahlasovanie "nackov" FB nikdy neakceptoval. V tomto kontexte by veľmi zaujímalo, kto je ten človek, ktorý - pokiaľ viem - je jediným zamestnancom FB na Slovensku.

Ospravedlňujem sa, ak som to nepopísala dost zrozumiteľne, potazmo s preklepmi ap., ale musím frčať do práce, tak to píšem len veľmi narychlo.

V prílohách oba "printscreensy" (fotila som to len z PC, lebo v mobilnej appke ma k tým bloknutým príspevkom FB nepusti, takže si nemožem urobiť screenshot).

Pripadne si k tomu môžeme zavolať; veľmi mi na tom (nielen, ale najmä) v tomto prípade "po Zamočkej" záleží.

Veľká vďaka,“

Následne podávateľ doplnil podanie druhýkrát: „*Len maľy update, ze moj dvojdnovy uplňy ban za moj ironicky "volebny" status mi FB zrusil; napodiv asi teda zabralo, ze som sa odvolala. Ale to mesacne ciastocne obmedzenie za zdielanie nenavistnej spravy z profilu Palike Prokopa mi ostalo.*“

Následne podávateľ doplnil podanie tretíkrát: „*Aaaaa, este doplnim k mailu, ktory som poslala pred par minutami, ze FB mi za zverejnenie tej nenavistnej spravy z profilu Palike Prokop uz dal aj mesacne obmedzenie (moje prispevky sa zobrazuju na konci feedu priateľov), nielen 24-hodinovy uplňy ban, pre ktory som napisala prvý podnet.*“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 9 ods. 1: *Platforma na zdielanie obsahu je službou informačnej spoločnosti, ktorej hlavným účelom alebo jedným z jej hlavných účelov alebo ktorej zásadnou funkciou je ukladať veľký počet diel a iných predmetov ochrany podľa osobitného predpisu nahrávaných jej užívateľmi a šíriť ich podľa osobitného predpisu.*

§ 13 ods. 1: *Obsahová služba je služba určená na príjem verejnosťou koncovému užívateľovi alebo inému užívateľovi, ktorej obsah zostavuje jej poskytovateľ vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, či už z vlastnej iniciatívy, alebo na základe požiadaviek užívateľa a*

a) vo vnímateľnej podobe tento obsah tvoria časovo usporiadané zvukové, obrazové alebo audiovizuálne komunikáty alebo štruktúrované textové informácie (lineárne mediálne služby), najmä programová služba,

b) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka zvukových, obrazových alebo audiovizuálnych komunikátov alebo štruktúrovaných textových informácií, ku ktorým poskytovateľ služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru obsahov (nelineárne mediálne služby), najmä audiovizuálna mediálna služba na požiadanie a elektronický programový sprievodca,

c) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka obsahových služieb podľa písmena a) alebo b), ku ktorým poskytovateľ obsahovej služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru služieb (súborné mediálne služby), najmä retransmisia programových služieb a multiplex, alebo

d) je ďalším nezmeneným verejným prenosom multiplexu alebo jeho časti poskytovaným inou osobou ako pôvodným poskytovateľom multiplexu.

Ods. 2: *Obsahovou službou je aj platforma na zdielanie obsahu, najmä platforma na zdielanie videí.*

Ods. 3: *Obsahovou službou je aj doplnková služba vysielania.*

§ 110 ods. 3 písm. q): *Do pôsobnosti regulátora ďalej patrí spolupracovať s on-line platformami na zdielanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb,*

§ 150 ods. 7: *Regulátor podnet na preverenie odloží, ak:*

a) uplynula lehota na uloženie sankcie podľa tohto zákona,

b) podnet na preverenie neobsahuje povinné náležitosti alebo je nepreskúmateľný z iných dôvodov,

c) v danej veci rozhodol samoregulačný orgán alebo iný orgán.

§ 150 ods. 8: *Regulátor podnet na preverenie môže odložiť, ak je podnet na preverenie*
a) anonymný,
b) zjavne neodôvodnený.

§ 151 ods. 3: *Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať odôvodnenie, prečo môže predmetný obsah predstavovať nelegálny obsah, a musí byť z neho zrejmé, o aký konkrétny obsah ide. Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať aj dátum poskytnutia obsahu a názov platformy na zdieľanie obsahu alebo obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä elektronickej periodickej publikácie, spravodajského webového portálu alebo agentúrneho servisu, v rámci ktorých bol nelegálny obsah poskytnutý.*

§ 152 ods. 7: *Ak dôjde zo strany poskytovateľa platformy na zdieľanie obsahu k odstráneniu obsahu z vlastnej iniciatívy z dôvodu, že tento obsah vyhodnotí ako nelegálny obsah, je regulátor oprávnený preskúmať takéto odstránenie obsahu v samostatnom konaní. Ak je v takomto konaní preukázané, že dotknutý obsah nie je nelegálnym obsahom, vydá o tom rozhodnutie. Ak nelegálnosť obsahu bola jediným alebo hlavným dôvodom na odstránenie takéhoto obsahu, regulátor svojím rozhodnutím uloží poskytovateľovi platformy na zdieľanie obsahu povinnosť v primeranej lehote tento obsah vrátiť do stavu pred odstránením. Ustanovenia odsekov 1 a 3 až 6 sa použijú primerane.*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Pri posudzovaní možného výskytu nelegálneho obsahu vychádza Rada z citovaných ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, pričom definícia pojmu „nelegálny obsah“ je odvodená z následne citovaných ustanovení zákona č. 300/2005 Z. z. (trestný zákon), ktoré vymedzujú „nelegálny obsah“ ako napĺňanie podstaty uvedených trestných činov. Z uvedeného vyplýva, že Rada pre mediálne služby je oprávnená konať vo veci zamedzenia šírenia nelegálneho obsahu podľa § 152 zákona o mediálnych službách, v jej kompetenciách však nie je posudzovať kontroverzné, šokujúce či hanlivé tvrdenia a obsahy alebo posudzovať pravdivosť či opodstatnenosť existencie takzvaných „konšpirácií“ či „konšpiračných teórií“, t. j. tvrdení/teórií, ktoré nie sú podložené vedeckými dôkazmi či inými faktami. Zároveň však podľa ods. 3 písm. q) § 110 zákona o mediálnych službách patrí do pôsobnosti regulátora spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb (tzv. komunitné štandardy alebo iný súbor zásad pre používateľov). Poskytovateľ obsahovej služby je pritom podľa § 152 ods. 8 zákona o mediálnych službách povinný poskytovať regulátorovi túto súčinnosť a na tento účel mu na vyžiadanie poskytovať informácie aj umožniť zriadenie prístupu k svojej službe tak, aby bol výkon týchto činností čo najefektívnejší.

Podávateľ namieta, že platforma Facebook pristúpila k zablokovaniu podávateľovho účtu po tom, čo zverejnil na svojom verejnom profile text súkromnej správy, ktorá prišla podávateľovi od iného používateľa platformy Facebook. Text správy obsahoval nenávistné prejavy voči podávateľovi a súvisel s jeho aktivitami v rámci boja za práva LGBTIQ+. V následnej komunikácii ďalej popisuje, akým spôsobom platforma postupovala voči obsahu, ktorý podávateľ za daných okolností uverejnil na svojom profile.

S ohľadom na okolnosti uvedené v podaní sme podnet posudzovali na základe ustanovení **Zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách § 151 ods. 3:** *Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať odôvodnenie, prečo môže predmetný obsah predstavovať nelegálny obsah, a musí byť z neho zrejmé, o aký konkrétny obsah ide. Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať aj dátum poskytnutia obsahu a názov platformy na zdieľanie obsahu*

alebo obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä elektronickej periodickej publikácie, spravodajského webového portálu alebo agentúrneho servisu, v rámci ktorých bol nelegálny obsah poskytnutý“, a následne podľa ustanovenia § 110 ods. 3 písm. q): Do pôsobnosti regulátora ďalej patrí spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb, v súčinnosti s § 152 ods. 7: Ak dôjde zo strany poskytovateľa platformy na zdieľanie obsahu k odstráneniu obsahu z vlastnej iniciatívy z dôvodu, že tento obsah vyhodnotí ako nelegálny obsah, je regulátor oprávnený preskúmať takéto odstránenie obsahu v samostatnom konaní. Ak je v takomto konaní preukázané, že dotknutý obsah nie je nelegálnym obsahom, vydá o tom rozhodnutie. Ak nelegálnosť obsahu bola jediným alebo hlavným dôvodom na odstránenie takéhoto obsahu, regulátor svojím rozhodnutím uloží poskytovateľovi platformy na zdieľanie obsahu povinnosť v primeranej lehote tento obsah vrátiť do stavu pred odstránením. Ustanovenia odsekov 1 a 3 až 6 sa použijú primerane.

Ako vyplýva z predmetu podania, **podnet sa netýkal uverejňovania nelegálneho obsahu na obsahovej platforme**, ale okolností, za ktorých bol účet podávateľa platformou zablokovaný, resp. obmedzený kvôli údajnému uverejňovaniu nelegálneho obsahu („ironizujúci príspevok“ podávateľa na platforme a príspevok vo forme screenshotov súkromných správ, ktoré podávateľovi chodia od iných používateľov platformy), ktorý sa platforma rozhodla stiahnuť z dôvodu porušovania Noriem komunity Facebooku. Oba predmetné obsahy podávateľ poskytol Rade vo forme screenshotov, viď. prepis a príloha Bod 18 príloha.pdf.

Ako ďalej vyplýva z podania:

1. Platforma zablokovala účet používateľa na dva dni z dôvodu uverejnenia „ironizujúceho príspevku“, voči tomuto rozhodnutiu sa podávateľ odvolal **a platforma účet používateľa následne opäť obnovila**. Za daných okolností v súlade s ustanovením § 150 ods. 8 písm. b): „Regulátor podnet na preverenie môže odložiť, ak je podnet na preverenie zjavne neodôvodnený,“ **Kancelária s ohľadom na vyššie uvedené dospela k názoru, že nie je potrebné v tomto bode ďalej konať a preto navrhujeme podnet odložiť**.

2. Platforma čiastočne obmedzila dosah aktivít/príspevkov podávateľa kvôli publikovaniu screenshotu súkromnej správy, ktorú podávateľovi poslal iný užívateľ platformy, keďže **tento obsah podľa platformy porušoval Normy komunity Facebook**.

Kancelária konštatuje, že **nie je v kompetenciách Rady zaoberať sa obsahom súkromných správ medzi používateľmi platformy**. S ohľadom na dané skutočnosti v súlade s ustanovením § 152 ods. 7: Ak dôjde zo strany poskytovateľa platformy na zdieľanie obsahu k odstráneniu obsahu z vlastnej iniciatívy z dôvodu, že tento obsah vyhodnotí ako nelegálny obsah, je regulátor oprávnený preskúmať takéto odstránenie obsahu v samostatnom konaní. Ak je v takomto konaní preukázané, že dotknutý obsah nie je nelegálnym obsahom, vydá o tom rozhodnutie. Ak nelegálnosť obsahu bola jediným alebo hlavným dôvodom na odstránenie takéhoto obsahu, regulátor svojím rozhodnutím uloží poskytovateľovi platformy na zdieľanie obsahu povinnosť v primeranej lehote tento obsah vrátiť do stavu pred odstránením. Ustanovenia odsekov 1 a 3 až 6 sa použijú primerane, Kancelária konštatuje, že za daných okolností **nie je v kompetenciách Rady zaoberať sa okolnosťami odstránenia daného obsahu**, nakoľko tento obsah **nebol odstránený z dôvodu prítomnosti nelegálneho obsahu, ale bol odstránený z dôvodu porušovania Noriem komunity Facebook**. Kancelária na základe ustanovenia § 150 ods. 7. písm. b): „Regulátor podnet na preverenie odloží, ak podnet na preverenie neobsahuje povinné náležitosti alebo je nepreskúmateľný z iných dôvodov,“ **navrhujeme podnet v tomto bode odložiť**.

Zároveň Kancelária v súlade s ustanovením **§ 110 ods. 3 písm. q)**: *Do pôsobnosti regulátora ďalej patrí spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb kontaktovala platformu a oboznámila ju s okolnosťami publikovania predmetného príspevku.*

ZÁVER:

Na základe uvedeného sme toho názoru, že predmetné obsahy **nenapĺňajú definičné znaky podľa ustanovenia § 151 ods. 2. Zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.**

Preto podľa ustanovení **§ 150 ods. 7 písm. b) a § 150 ods. 8 písm. b) Zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách** navrhujeme daný podnet na preverenie **odložiť**.

Popis posudzovaného obsahu k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. AO-RPMS/2022/00220)

Subjekt: Facebook

Dátum poskytnutia obsahu:

http adresa:

text príspevku, ktorý podávateľ zverejnil na platforme:

"A potom nezabudnite volit politických katolíkov a politicke katolícky a s nimi aj ich katolícku ideológiu do verejného (mocenského) priestoru, lebo mensie zlo je určiteže male dobro, a navyše, na lokálnej úrovni je to šak veď aj tak jenno. Dakujeme; na hubu vždy rady/i dostaneme, potazmo gulku do hlavy. (Motto dňa: Legitimizovat hneďe "myslienky" zahmlievacou hrou na fiktívneho nepriateľa, ktorá posilni ich moc na každej úrovni, je takeee lahke! Alebo...?)"

text printscreenu súkromnej správy, ktorý podávateľ zverejnil na platforme:

„Ty suka tepla, tebe do kundy strcit pistol....presne vy bukvice vnasate nenavist do spolocnosti, poznam zopar gayov, lesieb ale na rozdiel od teba a zbytku liberalnej teplej spolocnosti sa s nimi da...nestvu nikoho proti sebe....a preto....zavri sa niekde do prdele do lesa a nech ti kundu lize aj liska, mam to u prdele ale nevnucej mi vasu zasranu agendu lebo je proti celej logike ludstva, ty koordinatorka“